

Asia: VN/33301/2025

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työnhakijan avointen korkeakouluopintojen aikaista työttömyysturvaoikeutta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleiset kommentit

Vakuutusosoikeus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa. Tuomioistuinlain 7 luvun 1 §:n mukaan vakuutusosoikeuden tehtävänä on toimia toimeentuloturva-asioiden erityistuomioistuimena ja se toimii työttömyysturvaan liittyvissä asioissa ylimpänä muutoksenhakuelimenä. Vakuutusosoikeus toteaa, että ehdotettu muutos todennäköisesti selkeyttäisi oikeuskäytäntöä ja pitää muutosta siten perusteltuna.

2. Huomionne työttömyysturvalain muutoksista

-

3. Huomionne työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muutoksista

-

4. Huomionne esityksen vaikutuksista ja vaikutusarvioista

Muutoksen on arvioitu vähentävän viranomaisten työtä, kun annettavien työvoimapolitiittisen lausuntojen antamiseen liittyvä työmäärä vähenisi laskennallisesti hieman yli yhdellä henkilötyövuodella. Yhden työttömyysturvaoikeutta koskevan asian ratkaisemiseen ja sitä koskevan työvoimapolitiittisen lausunnon antamiseen on laskettu kuluvan aikaa arviolta noin 20 minuuttia. Yhteensä vuositasolla työmäärä vähenisi noin 1,2 henkilötyövuodella työvoimaviranomaisissa. Työvoimapolitiittisten lausuntojen määrän väheneminen vähentäisi HE:n mukaisesti myös työttömyysetuuden maksajien työtä. Työ vähenisi sekä päätösten antamisesta, että mahdollisten työttömyysturvan epäävien päätösten valitusasioiden käsittelystä. HE:ssä todetaan, että työttömyysturvan epäävien päätösten valitusten määrän mahdollinen väheneminen vähentäisi myös sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan ja vakuutusosoikeuden työmäärää.

Ottaen huomioon edellä mainittu laskelma henkilötyövuosien mahdollisesta vähenemisestä liittyen työvoimapolitiittisten lausuntojen antamiseen, niin vakuutusoikeus toteaa, että työmäärän väheneminen vakuutusoikeudessa ehdotetun lainmuutoksen myötä jäänee vähäiseksi. Muutoksella ei näin ollen tulisi todennäköisesti olemaan vaikutusta vakuutusoikeuden resursseihin.

Yksi esityksen vaikutusarvion keskeisistä epävarmuuksista liittyy hallituksen puoliväliriihessä 2025 tekemään linjaukseen, jossa tutkinnon suorittaminen avoimilla korkeakouluopinnoilla tullaan myöhemmin mahdollistamaan. Tällä hetkellä avoimen väylän kautta siirtyy vuosittain tutkinto-opiskelijaksi noin 6 000 opiskelijaa. Määrä on nykyisin melko vähäinen, mikä rajoittaa mahdollista riskiä opintoetuuksien korvautumisesta työttömyysetuudella.

5. Miten arvioitte tutkinnon suorittamista koskevan esityksen ja työttömien avoimen opiskelun helpottamisen yhteisvaikutuksia? Pidättekö todennäköisenä, että avointen korkeakouluopintojen kautta tutkinnon suorittavien osuus tulee kasvamaan merkittävästi verrattuna nykyisen avoimen väylän volyyymiin?

-

Hallitus nosti keväällä 2024 avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksuja 15 eurosta 45 euroon yhtä opintopistettä kohden. Toistaiseksi maksuja on korotettu maltillisesti.

6. Miten arvioitte, että tutkinnon suoritusoikeus avoimien korkeakouluopintojen kautta muuttaisi opintomaksuja

-

Kivari Tuula
Vakuutusoikeus